מי שאמר פרק שלישי נזיר יז.

הכא במאי עסקינן ביוצא ונכנס איתיביה א)אין בין טמא שנזר לנזיר טהור שנטמא אלא טמא שנזר שביעי שלו עולה לו למנין ונזיר טהור שנטמא אין שביעי שלו עולה לו למנין ואי ס"ד לא חיילא אמאי עולה לו מן המנין ב)אמר מר בר רב אשי מיחל כ"ע לא פליגי דחיילא אלא כי פליגי למלקי רבי יוחנן סבר כיון דחיילא לקי ור"ל סבר לא לקי וחיילא איתיביה ר' יוחנן לר"ל מי שנזר והוא בבית הקברות אפילו היה שם שלשים יום אין עולין לו מן המנין ואינו מביא קרבן טומאה קרבן טומאה הוא דלא מייתי הא מילקי לקי עליה בדין הוא דליתני אינו לוקה אלא משום דקא בעי למיתנא סיפא יצא ונכנס עולה לו מן המנין ומביא קרבן טומאה תנא רישא אינו מביא קרבן טומאה ת"ש אין בין טמא שנזר לנזיר טהור שנטמא אלא שטמא שנזר שביעי שלו עולה לו מן המנין ונזיר טהור שנטמא אין שביעי שלו עולה לו מן המנין הא למלקות זה וזה שוין א"ל לא לתגלחת זה וזה שוין אבל לענין מלקות מאי זה לוקה וזה אינו לוקה ליתנייה בתקנתיה קא מיירי בקלקוליה לא קא מיירי תא שמע מי שהיה טמא ונזר אסור לגלח ולשתות יין ואם גילח ושתה יין ונטמא למתים הרי זה סופג את הארבעים תיובתא ג)בעי רבא (א) נזיר והוא בבית הקברות מהו בעי שהייה למלקות או לא היכי דמי אילימא דאמרי ליה לא תינזור למה לי שהייה נזיר (ב) מאי טעמא לא בעי שהייה דקא מתרי ביה ה"נ קא מתרי ביה

אלא

רש"י

הכא במאי עסקינן ביוצא ונכנס. שיצא והזה בשלישי ובשביעי וטבל והדר אמר הריני נזיר א) והדר נכנס סופג את הארבעים ולאפוקי מדר' אליעזר דאמר לא בו ביום כו' אבל אי לא הדר ואמר אינו אסור לגלח וכו' שאין נזירות חלה עליו: **טמא שנזר.** כגון שהיה עומד בבית הקברות ונזר: **שביעי שלו עולה לו למנין.** דכיון דטבל והוי טהור מתחיל למנות מבו ביום לפי שאינו מביא קרבן: **ונזיר טהור שנטמא אין שביעי שלו עולה לו מן המנין.** אע"פ שטבל והוא טהור עד יום שמיני שמביא בו קרבנותיו כדאמרינן בפ' ג' מינין (לקמן דף מד:) סדר תגלחת כיצד היה מזה בשלישי ובשביעי ומגלח בשביעי ומביא קרבנותיו בח': **מיחל דכולי עלמא לא פליגי.** דכיון דמשכחת טהרה חיילא ממילא: **אלא כי פליגי למילקי ר"י סבר כיון דחיילא לקי.** אפילו אטומאה דמעיקרא דנזר בבית הקברות ור"ל סבר אע"ג דחיילא שהוא צריך לשמור מכל דקדוקי נזירות לא לקי אפילו אטומאה דבסוף אי לא הדר ואמר: **הא למלקות זה וזה שוין.** ששניהם לוקין על הטומאה ולדקדוקי נזירות: **אימא לתגלחת זה וזה שוין.** ששניהם מגלחין ביום שביעי שלהן: **ליתנייה.** אין בין טמא שנזר כו' אלא שטמא שנזר שביעי שלו עולה לו מן המנין ואינו לוקה וטהור שנזר אין ז' שלו עולה לו מן המנין ולוקה: **בתקנתיה קמיירי.** אימת מתחילין למנות זה משביעי וזה משמיני אבל קלקוליה דלוקה לא קמיירי. א] ג)ואמר לן רבי דהכי נמי מצי למיתני אלא טמא שנזר אין מגלח תגלחת טומאה ונזיר טהור שנטמא מגלח ג)בז' וטמא שנזר אין מגלח בשביעי אלא תנא שביעי שלו וכל ד)מילי כדמפרש לקמן: **ת"ש מי שהיה טמא ונזר אסור לגלח ולוקה.** וש"מ דכיון דחיילא עליה נזירות דהוי אסור לגלח לוקה ותיובתא דר"ל. וביוצא ובנכנס ד) לא מצי לתרץ ליה כדלעיל דהא אוקימנא דמודי ר"ל דחיילא וקאי ליה באיסורא אבל מילקי לא לקי ואילו הכא ה)משמע דכיון שאסור לוקה אע"ג דלא הדר ואמר: **בעי רבא.** הואיל דאמר ר' יוחנן דלוקה ותנן במתניתין כוותיה: **בעי שהייה למלקות.** דלא לילקי עד דלישהי ביה כדי שיעור השתחויה ו)כדמפרש במס' שבועות בפרק ידיעות הטומאה (דף יז.): **נזיר.** טהור הנכנס בבית הקברות מ"ט לא בעי שהייה דקא מתרו ביה אל תכנס לבית הקברות הכא נמי מתרו ביה לא תינזור ושהייה למה לי:

אלא

תוספות

הכא במאי עסקינן ביוצא ונכנס. ביוצא מן הטומאה והזה ושנה וטבל וקיבל עליו נזירות פעם אחרת ושוב נכנס לטומאה [והא] קמ"ל ההיא ברייתא דאע"ג דלא הדר ואמר הריני נזיר אלא אמר יחול עלי נזירות דהוי נזיר ולקי כדפי' לשם בקונטרס אי נמי י"ל דקמ"ל ברייתא (דמיירי) [דמיד] כשיטהר מוטל עליו לקבל נזירות מיד ועובר בבל תאחר אם אינו נזיר מיד: **אין** בין נזיר טמא. שנדר בעודו טמא לנזיר טהור שנטמא אלא לנזיר טמא שביעי עולה לו מן המנין כשהזה ג' ושנה בז' וטבל יום ז' ב] למנין נזירות טהרה לפי שאין צריך להביא קרבן בה' על טומאתו ומיד כשהזה ושנה וטבל ראוי לחול עליו נזירות לאלתר ונהי דבעי הערב שמש ואיך יחול עליו נזירות יש לומר דטבול יום קליפא טומאתיה ולא מעכב מלחול נזירות עליו: **ונזיר** טהור שנטמא אין שביעי עולה לו מן המנין. למנין נזירות טהרתו וצריך להביא חטאת העוף ועולת העוף ואשם בשמיני וכתיב (במדבר ו) וקדש ראשו ביום ההוא דבאותו יום מתחיל למנות נזירות טהרה מוקמינן[1] ליה ג] דלא חייל עליה נזירות דטהרה עד יום ח' ואי ס"ד לא חיילא אמאי עולה לו מן המנין כיון דלא הדר קביל עליה נזירות וא"ת [וליפני] דהדר וקיבל כדשני לעיל ביוצא ונכנס ויש לומר דא"כ ה"ל לאיתויי[2] זה בעי למיהדר ולנדור וזה לא בעי למיהדר ולנדור כיון דהאי תנא נחית לפרושי הכא ד] בין זה לזה וה"ה דמצי למיפרך לר' שמעון ב"ל [ליתני] זה שותה ביין ומיטמא דלא[3] לקי וזה לקי ה] כדפירש הקונטרס ונראה לומר דלא קשה דמצי לשנויי דבקלקולא לא מיירי האי דינא[4] אלא דין דנטמא באונס ולרבי יוחנן לא קשה [דליתני] זה מביא קרבן על טומאתו וזה אין מביא קרבן דהיינו הך דקתני אין ז' עולה לו מן המנין משום איתויי קרבן: **הגה"ה** מיחל רב"ע[5] דחייל. ולכשיטהר אין צריך לחזור לידור בנזיר דחייל עליו מנזירות ראשון וניחא השתא דשביעי עולה לו מן המנין ואפילו לא יחזור ויקבל והוא הדין נמי דמודה ר' שמעון בן לקיש ו] (נמי אם שותה יין) לקי תוך ימי טומאתו אשתיה ואתגלחת וכי פליגי למלקי פירוש אטומאה לחוד אי התרו בו אטומאה ר' יוחנן סבר כיון דחיילא נזירות [לשאר] מילי אשתיית יין ואתגלחת [חיילא] נמי אטומאה אם התרו בו לאלתר ולא יצא דרחמנא לא מעטיה אלא מקרבן למודיה לקמן ולא ממלקות דטומאה ור"ש בן לקיש סבר אע"ג דחיילא לשאר מילי ליין ולתגלחת לא לקי אטומאה דכיון דמיעטיה רחמנא מקרבן טומאה מיעטיה מכל דין טומאה אף ממלקות: **קרבן** טומאה הוא דלא מייתי הא מילקי לקי. אטומאה לאלתר אפילו תוך שבעה שמבקש לטהר ז] לענין ליטהר עצמו ולעשות נזירות דטהרה דאי [לא] לקי הוה ליה למיתני במתני' ואינו לוקה: **משום** דקתני סיפא כו' ומביא קרבן טומאה. דהתם לא שייך למיתני לוקה אטומאה דתני[6] מביא קרבן טומאה לכך לא תנא לעיל ואינו לוקה אטומאה (וזה אינו לוקה): **הא** למלקות זה וזה שוין. מדלא תני זה לוקה וזה אינו לוקה אטומאה: **לא** הא לתגלחת זה וזה שוין. י"מ דלקי אתגלחת [ולא נהירא דלימא] לתגלחת ויין זה וזה שוין כיון דבאיסור תגלחת קמיירי לכן נראה לי הא לתגלחת פירוש למצות תגלחת לענין שמגלח בשביעי לטהרתו אע"ג לקמן בעיא היא ואיפשיטא דנזיר טמא דמעיקרא אינו מגלח בשביעי לטהרתו אפ"ה לא קפיד לשנויי הכי [דבלא"ה] איתותב רבי שמעון בן לקיש נסוף: **בתקנתא** קמיירי. מתי יתחיל מנין לנזירותו והוא[7] נטמא בשוגג בקלקולא לא קמיירי שמקלקל עצמו במזיד דהיינו קלקול גופיה ח] דגם לר"ל אסור לטמאות אפילו בתוך [שבעה] דאם לא כן ליתני זה מותר לטמאות וזה אסור לטמאות דהא לאו קלקולא הוא: **הגה"ה** מי שהיה טמא ונדר. היינו בנזר והוא בבה"ק: ואם גילח ושתה יין ונטמא למתים סופג הארבעים. ומשמע דאף תוך ז' לוקה ואם תאמר וליפשי ליה ביוצא ונכנס ושנה וטבל כדשני לעיל אהך גופא י"ל דמשמע ליה טומאה דומיא דגלוח ושתיית יין דחייל עליה בימי טומאה כדמסיק ליה מיחל דכ"ע חיילא דומיא דהכי מלקות דטומאה אפילו לא נטהר חייל עליה בימי טומאתו לכך איתותב אבל בלשון ראשון הוה משני להו כולהו ר' שמעון ב"ל גילוח ושתיית יין לטומאה לכך הוה שייך לשנויי לעיל ביוצא ונכנס:

בעי שהייה למלקות. פי' היכי דבעינן שהייה בפ"ב דשבועות (דף יז.) גבי מקדש [או לא]: **אילימא** דאמרי ליה לא תנזור. והוא עומד בבית הקברות למה לי שהייה פשיטא דלקי בלא שהייה דנזיר טהור מאי טעמא דלא בעי שהייה ולא משכחת ליה [כלל] דבעי שהייה משום דקמתרין ביה שלא יטמא והוא נזיר טהור הכא נמי מתרין ביה שלא ידור בו בנזיר והוא עובר לקי כמו היכא דהוה טהור ומתרין ביה שלא יטמא ולאו האי כלאו שאין בו מעשה במה שמקבל נזירות ט] דלאו שיש בו מעשה הוא במה שאינו יוצא משם כשנודר בנזיר:

אלא

עין משפט נר מצוה

ט א מיי' פ"ו מהל' נזירות הל' ז [ח]:
י ב מיי' שם הל' ח וע"ש בכ"מ:

גליון הש"ס

גמ' אמר מר בר רב אשי. עיין נדרים דף ד' ע"ב:

הגהות התוספות

1. נ"ל ומוקמינן ליה לקמן כרבי דלא חייל כו'. 2. נ"ל למיתני. 3. נ"ל ולא. 4. נ"ל הא תנא. 5. נ"ל דכ"ע לא פליגי. 6. נ"ל דפשיטא הוא כיון דקתני כו'. 7. תיבת והוא נמחק ונ"ל כשנטמא בשוגג.

מוסף רש"י

אלא טמא שנזר שביעי שלו. שטובל בו. עולה לו למנין. דהואיל ואינו בר קרבן מתחיל למנות מבו ביום, ונזיר טהור שנטמא אין שביעי שלו עולה לו למנין. דאין לו טהרה עד יום שמיני שמביא קרבנותיו (לקמן יח.). בנזיר והוא בבית הקברות. נזיר שנטמא באונס בתוך בית הקברות, דומיא שנטמא בעזרה שלא נתחייב בכניסתו, כגון שנכנס לבית הקברות בשידה תיבה ומגדל ופרע עליו את מעזיבת גג האהל ונטמא באויר בית הקברות והתרו בו לא ולא יצא, ומיהו לא שהה כדי השתחואה (שבועות יז.). בעי שהייה למלקות. קרבן לא שייך הכא כלל, שאין כרת בנזיר שנטמא וקרבן נזיר טמא לאו אטון טומאה אתי אלא למיחל עליה נזירות טהרה כשאר מחוסרי כפרה, וכענין זה מפורש שהייה זו במס' נזיר (שם).

פי' הרא"ש (המשך)

עד שיקבל. וכ"ת דמיירי בשקבל עליו א"כ ליתני שזה צריך לחזור ולידור וזה אין צריך מיחל כ"ע לא פליגי דחיילא ואינו צריך לקבל עליו שנית וגם לוקה על התגלחת ועל היין: כי פליגי למלקי. פי' על הטומאה: ר' יוחנן סבר כיון דחיילא. ללקות על היין ועל התגלחת לקי נמי על הטומאה כי היכי דאינו מביא קרבן טומאה: והא דאותביה ר"י לר"ל לעיל תלמודא הוא דמותיב לפי מה דהוה ס"ד דפליגי וכהנה רבות בתלמוד: א"ל לא לתגלחת זה וזה שוין. פי' לגלח א"נ ללקות על התגלחת וה"ה על היין: אבל לענין מלקות. פי' על הטומאה. בתקנתא מיירי בקלקולא לא מיירי. פי' להורות לנו תקנתו מתי יתחיל ימי נזירותו. אבל לא מיירי בקלקול להשמיענו הדין אם יעשה עבירה שיטמא למתים אי ישתה יין ויגלח: ה"ז סופג את הארבעים תיובתא. והכא ליכא לשנויי ביוצא ונכנס דמשמע נטמא דומיא דגלח ושתה יין דמיירי אפילו בלא יוצא ונכנס: בעי שהייה למלקות. שיעור שהייה המפורשת (בד') [בשבועות] למי שנטמא באונס בעזרה שאינו חייב כרת אלא אם כן שהה שיעור השתחואה והלכה למשה מסיני הוא: אי דאמרו ליה לא תנזור למה לי שהייה. כיון דכמזיר

מסורת הש"ס

א) [לקמן יח.], ב) [נדרים ד.], ג) [שבועות יז. ע"ש ובתוס' שם ד"ה לרין], ד) בס"א: ונכנס,

נוסחת הריב"ן

א) הריני נזיר ונכנס: ב) בכ"י כתוב כאן גליון ואמר לן רבי: ג) מגלח תגלחת טומאה לנזיר טהור שנטמא מגלח בז' כו': ד) מיליה כדמפרשינן: ה) תנן: ו) כדי שיעור השתחויה מוכרעו לפניה דקרא כדמפרש כו':

הגהות הב"ח

(א) גמ' בעי רבא. נזיר והוא בבית הקברות: (ב) שם נזיר טהור מ"ט לא:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה בתקנתיה קמיירי וכו' ואמר לן רבי דהכי נמי מצי למיתני אלא טמא שנזר. נ"ב עיין א"ת דזה דוקא לפי' קמא בתוס' ד"ה לא הא וכו' ודו"ק: ב] תד"ה אין בין נזיר טמא וכו' כשהזה ג' ושנה בז' וטבל יום ז' עולה כצ"ל: ג] ד"ה ונזיר טהור שנטמא וכו' דבאותו יום מתחיל למנות נזירות טהרה מוקמינן ליה לקמן כצ"ל: ד] באו"ד כיון דהאי תנא נחית לפרושי הכא מאי איכא כצ"ל: ה] באו"ד זה שותה ביין ומטמא דלא לקי וזה לקי כדפי' הקונטרס. מלות כדפי' הקונטרס נמחק וע"כ כדפריך לקמן כצ"ל ועי' א"מ ודו"ק: ו] ד"ה הגה"ה מיחל דכ"ע דחייל וכו' וה"ה נמי למודה ר"ש כ"ל דלקי כצ"ל: ז] ד"ה קרבן טומאה הוא דלא מייתי הא מלקי לקי אטומאה לאלתר אפילו תוך שבעה שמבקש לטהר עצמו כצ"ל: ח] ד"ה בתקנתא קמיירי וכו'. דהיינו קלקול גופיה כלאסור ליה וכו' כצ"ל א"מ: ט] ד"ה אילימא דאמרי ליה לא תנזור וכו' דלאו שיש בו מעשה הוא. נ"ב סברא הואת רחוקה קצת דלאו יתפרש זה כמעשה ועי' בתוס' דשבועות דף יז ע"א ד"ה או וכו' שנדחקו בזה דהואיל סוגיין למ"ד לוקין על לאו שאב"מ או דלאיסור מלקות אמר אבל לדעת הרב המגיה דס"ל כל לאו שאפשר ע"י מעשה לוקה אף היכא דאין בו מעשה יעו"ש בפי"ג מהל' שבירות הל' כ' א"כ א"ש סוגיין ומכאן ראיה והוספה גבורה לדבריו ודו"ק היטב:

פי' הרא"ש

הכא במאי עסקינן ביוצא ונכנס שיוצא מן הטומאה ע"י הזאה וטבילה וקיבל עליו נזירות ונכנס וקמ"ל אע"ג דלא קבל עליו קבלה גמורה אלא אמר הריני נזיר (בנזירות) [הוי נזיר]: אלא טמא שנזר ז' עולה לזמן המנין לפי שאינו צריך להביא קרבן ומתחיל למנות מיד אחר שהזה וטבל אבל נזיר טהור שנטמא אינו מתחיל למנות עד אחר הבאת קרבנותיו דכתיב וקדש ראשו ביום ההוא ואי ס"ד לא חיילא אמאי עולה לו מן המנין הא אין עליו נזירות כלל